

Vážené dámy, vážení pánové,

dovolte mi, abych i já vás přivítal na slavnostním setkání vodohospodářů, které se koná při příležitosti oslav Světového dne vody.

Občas se odborníci přou, jak dlouho vlastně dokáže člověk v běžných podmínkách bez vody přežít. Současný Evropan o tom uvažovat nemusí a mnohého to dokonce ani nikdy nenapadlo. Jen než jsme se tu dnes sešli, tak jsme bez zvláštního povšimnutí udělali doma svou sérii ranních zastávek s vodou. Voda je všude kolem, tak samozřejmě dostupná, že je pro naši zlenivělou fantazii obtížné si představit, že by tomu tak nemuselo být. V docela jiné situaci je třeba dnešní Kalifornian, jehož zemi trápí zřejmě nejdrsnější sucha v historii. Kalifornské úřady vyzývají k šetření vodou. Dokonce do ulic vyrazí dobrovolné hlídky, které dohlížejí na plýtvání.

Jak moc je voda důležitá pro život lidí, zvířat i rostlin chápe nyní každý z nás, ačkoli stovky a tisíce let byla voda v řekách, mořích a jezerech vnímána jako přirozená součást životního prostředí, které nebylo nutné věnovat větší pozornost. Až teprve v posledních desítkách let si lidé postupně uvědomují, že vodu nelze donekonečna jen využívat, ale je třeba ji především chránit.

Zásadní pro zachování dostatečných vodních zdrojů do budoucna tedy je, jak s těmito zdroji budeme nyní a v nejbližší době hospodařit. Vzhledem k tomu, že většina českých významných toků odvádí vodu na území sousedních států, jsou hlavním zdrojem vody v České republice pro doplnění zásob povrchové a podzemní vody srážky dešťové a sněhové.

A máme tu samozřejmě i dědictví minulosti. Nešetrným hospodařením v krajině, kdy byly odstraněny důležité krajinné prvky, napřímeny vodní toky a pozemky sceleny do rozsáhlých půdních bloků, se narušil přirozený vodní režim krajiny. Podle klimatických modelů do budoucna můžeme očekávat další nárůst teplot. O možných změnách absolutních objemů srážek zatím sice jen spekulujeme, nicméně většina klimatických modelů se shoduje na tom, že se budou zvyšovat extrémy v rozdělení srážek, tedy na jedné straně nadměrné srážky vedoucí k povodním a na straně druhé delší období sucha. Koneckonců, třeba na jižní Moravě jsou již delší období sucha několik let naprostou reálnou a nejen virtuální. Tomu, že scénáře změny klimatu nejsou jen virtuální hrozbou, nasvědčují již delší dobu častěji se opakující povodňové situace, zpravidla následované suchými obdobími i změna rozložení

srážkové činnosti v průběhu roku. Zcela zřetelně se tento problém projevil při povodních v roce 2013 a následném výskytu sucha v roce 2014.

Pokud se tedy i nadále budou měnit hydrologické podmínky na našem území, lze předpokládat významné dopady na zemědělství, průmysl, obyvatelstvo a na životní prostředí České republiky. Ministerstvo životního prostředí se jí proto intenzivně zabývá.

Jsem velmi rád, že se nám podařilo s kolegou Marianem Jurečkou soustředit řadu odborníků z nejrůznějších oblastí, kteří se již mnoho let na různých pracovištích zabývají problematikou vodního generelu České republiky a hrozbě sucha. Díky intenzivní spolupráci v uplynulých měsících jsme společně připravili návrh koncepčního dokumentu, který chceme v nejbližší době předložit vládě. Tento materiál směřuje ke komplexnímu řešení problematiky výskytu a dopadů dlouhodobého sucha na území České republiky zejména posílením retenční schopnosti krajiny, zvýšením celkových zásob vody ve vodních zdrojích a racionálním hospodařením s vodou a s vodními zdroji. Obsahuje návrh mnoha legislativních, ekonomických, provozních, technických, environmentálních a dalších opatření, která by měla vést ke snížení rizik spojených s dopady sucha na území České republiky a udržitelnému nakládání s dostupnými vodními zdroji.

Když bych měl navázat na dnešní téma Světového dne vody, pak doufám, že výsledky této mezirezortní práce budou tou pomyslnou vládou ovoce, kterým je dlouhodobě udržitelné hospodaření s vodou. A to je jeden z absolutně nejdůležitějších úkolů, který před námi stojí, a to bez rozdílu politické příslušnosti.

Vážené dámy a pánové, přeji plný zdar vašemu jednání a pevně věřím, že mnohé z toho, co tu dnes zazní, překročí i hranice tohoto konferenčního sálu a brzy najde své praktické uplatnění.

Děkuji za pozornost.